

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Det er ikke svært at bygge dette højbed. Men du skal sørge for at holde god orden i alle stolper og brædder.

TIDSFORBRUG:

To dage. Skær ud og mal på dag 1. Saml bedet på dag 2.

PRIS:

Cirka 450 kroner

Med et højbed er du fri for at skulle ned på alle fire, når planterne skal passes, eller krydderurterne skal høstes. Se, hvordan du bygger et af lægter og hegnsbrædder.

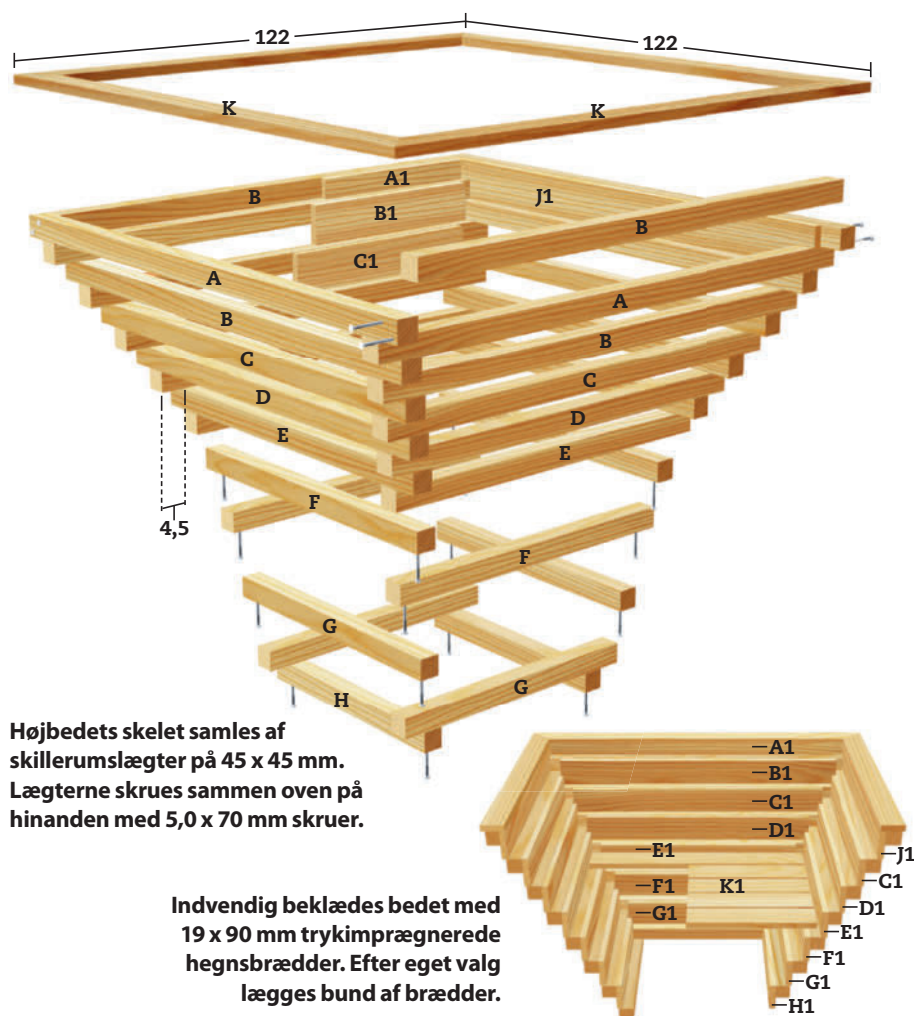

Løft køkkenhaven til en god arbejdshøjde

HØJBED

Byg højbed af lægter

Højbedets konstruktion er et byggesæt af billige skillerumslægter og trykimprægnerede hegnsbrædder.

Højbedets skelet samles af skillerumslægter på 45 x 45 mm. Lægterne skrues sammen oven på hinanden med 5,0 x 70 mm skruer.

Indvendig beklædes bedet med 19 x 90 mm trykimprægnerede hegnsbrædder. Efter eget valg lægges bund af brædder.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

45 x 45 mm skillerumslægter:

- 4 sidelister (A) a 120 cm
- 6 sidelister (B) a 111 cm
- 4 sidelister (C) a 102 cm
- 4 sidelister (D) a 93 cm
- 4 sidelister (E) a 84 cm
- 4 sidelister (F) a 75 cm
- 4 sidelister (G) a 66 cm
- 2 sidelister (H) a 57 cm

19 x 45 mm lister:

- 2 dækbrædder (A1) a 107,2 cm

19 x 90 mm trykimp. hegnsbrædder:

- 4 kantlister (K) a 122 cm
- 2 dækbrædder (B1) a 102 cm
- 4 dækbrædder (C1) a 93 cm
- 4 dækbrædder (D1) a 84 cm
- 4 dækbrædder (E1) a 75 cm
- 4 dækbrædder (F1) a 66 cm
- 4 dækbrædder (G1) a 57 cm
- 2 dækbrædder (H1) a 48 cm
- 2 dækbrædder (J1) a 111 cm
- 7 bundbrædder (K1) a 80 cm

Endvidere:

- 5,0 x 70 mm og 4,0 x 40 mm skruer
- 2,0 x 40 mm galvaniserede dykkere
- Heldækkende træbeskyttelse
- Plastfolie

Specialværktøj

- En kap/geringssav er en fordel

Skær ud og mal

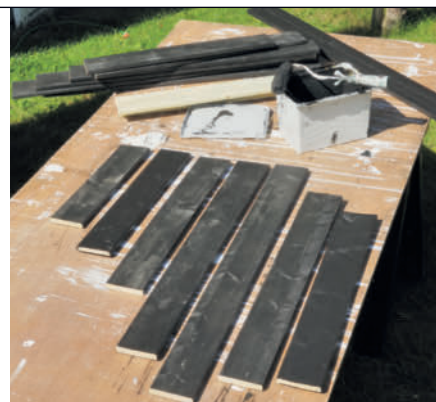
Højbedet er et samlesæt af skillerumslægter og trykimprægnerede hegnsbrædder. Begge materialer hører til i den billigere ende, så træet til bedet kan faktisk købes for under 450 kroner.

Du begynder med at skære alt træet ud i de angivne længder. Hold lægter og brædder adskilt, og læg træet ud, så du kan se, at du har det hele. Vi anbefaler, at du maler træet fra start, fordi træet så også bliver behandlet inde i samlingerne. Alle delene males to gange med heldækkende træbeskyttelse.

Bedet kan også laves mindre end anvist og er også flot i halv højde. Så skal du blot selv justere i materialelisten.

1 Start med at afkorte alle lægter til opbygningen af højbedet efter målene i materialelisten. Mal listerne et par gange med træbeskyttelse. Det går hurtigst med en malerrulle.

2 Beklædningsbrædderne skæres i de rette mål. Skær også de to dækbrædder (A1). Alle brædderne males et par gange med træbeskyttelse – eventuelt i en anden farve.

Højbedet samles

Højbedets skelet bygges op af lægter, som skrues sammen oven på hinanden med 5,0 x 70 mm skruer. Du begynder med at samle toprammen – som herefter lægges ned – og den bliver på den led en slags bund i en pyramideform.

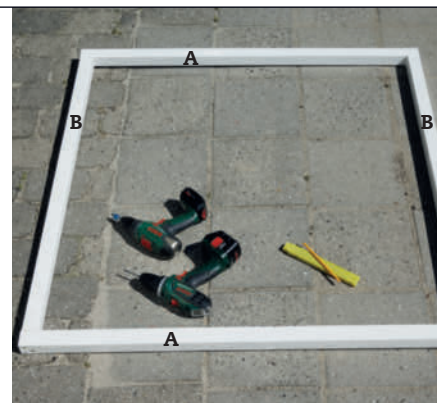
På denne måde opnår du, at næsten hele bedet kan samles uden synlige skruer. For hvert lag, der skrues på, rykkes lægterne ind med 4,5 cm.

Når alle lægterne er samlet, lægges beklædningsbrædderne klar. De to øverste brædder (J1) passes til med to udskæringer ved enderne. Herefter skrues beklædningsbrædderne fast til skelettet med 4,0 x 40 mm skruer.

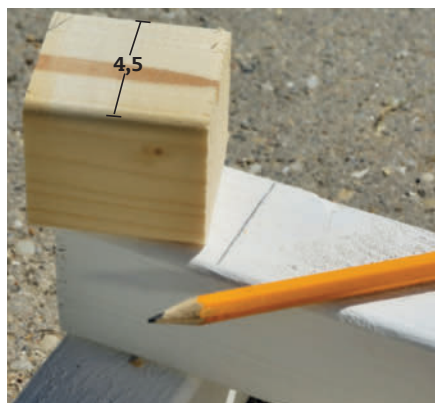

1 Begynd med at samle toprammen af to af hver af lægterne A og B.

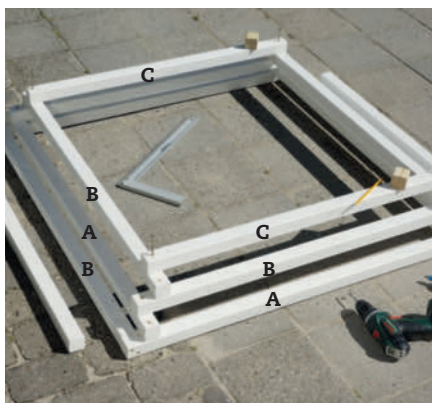
Brug en vinkelret plade til at flugte hjørnerne på. Spænd samlingen fast, og skru lægterne sammen med 5,0 x 70 mm skruer.

2 Når toprammen er færdig, lægges den ned – og den udgør herefter bunden i en pyramideform. Nu kan du begynde at bygge højbedet op af to lægter overfor hinanden i hvert lag.

4 For hvert lag rykkes lægterne 4,5 cm ind for at få pyramideformen. Brug en stump af lægterne til at mærke af på træet efter. Det er hurtigere og mere præcist end med en tommestok.

5 Opbygningen af højbedet giver nu stort sig selv, når du bare sørger for at rykke lægterne indad for hvert lag.

6 Så er højbedets stel færdigt, og det kan vendes den rigtige vej. Ved at samle bedet fra oven og ned får du den fordel, at alle skruehoveder vender nedad, så de ikke ses, og så de ikke samler vand.

MATERIALER

Beskyt træet, som du vil. Bedet kan sagtens laves ensfarvet, men det ser flot ud med sort mellem de hvide lister. Alternativt kan du også vælge at lade det hele stå i naturtræ og kun behandle med træolie eller bejdse.

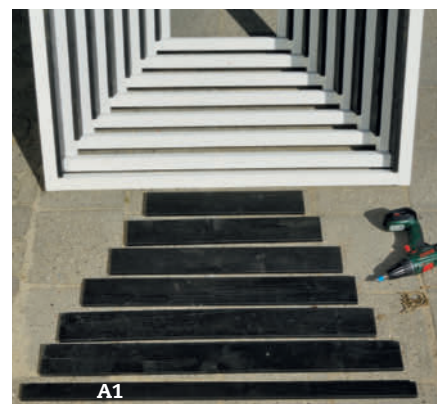
TIPS

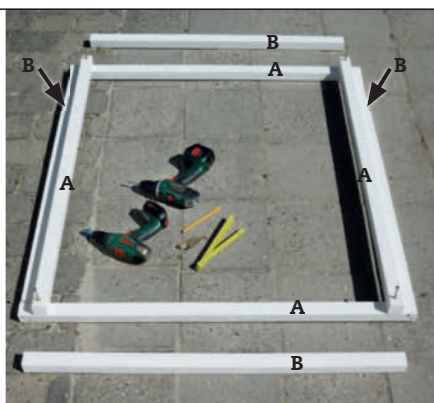
Mal, før du samler. Det er som regel en rigtig god idé at begynde med at få malet eller træbeskyttet alle de dele, som senere skal samles. Når først dit projekt er samlet, er det oftest umuligt at komme ordentligt til.

8 Brædderne skrues fast til skelettet med 4,0 x 40 mm skruer på inder-siden af den færdige kasse. Gør en side færdig ad gangen.

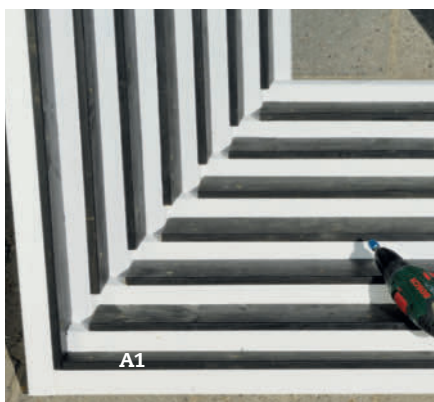
9 To sider mangler nu beklædning. Læg beklædningsbrædderne klar som før. Denne gang startes øverst med (A1), så overkanten bliver ens hele vejen rundt.

3 Skru de første lægter (A) fast på toprammen med et indryk på 4,5 cm fra siderne. Herefter sættes næste lag (B) på oven på A-lægterne. Husk også her at rykke 4,5 cm ind.

7 Læg beklædningsbrædderne klar til den første side. De to øverste brædder (J1) skal, som de eneste, tilpasses yderligere med to udskæringer i enderne.

10 Højbedet fremstår solidt og robust, når de sidste beklædningsbrædder er kommet på plads. Bedet er nu klar til at få lagt bund og plastfolie i.

Lav bunden færdig

Hvor meget jord der skal i bedet, afhænger af, hvad du vil plante: Det kunne være krydderurter, prydplanter eller et mindre træ, hvis det skulle være.

Ønsker du ikke bedet helt fyldt op med jord, kan du lægge en bund af brædder, som vi har gjort.

Endelig er det en god idé at fore højbedet med plastfolie. Det skåner træet, og det sørger for, at jorden ikke tørrer alt for hurtigt ud.

Bedet skal dog ikke være helt vandtæt, da vandet skal kunne løbe fra ved overvanding. Derfor skærer du plastforingen i stykker over samlingerne mellem bundbrædderne med en hobbykniv.

2 Beklæd bedet indvendigt med plastfolie for at beskytte træet. Det kan gøres med hæfteklammer. Skær lidt huller i plastfolien i bunden, så vandet kan løbe fra ved overvanding.

1 Kort bundbrædderne af, og skru dem fast til sidelægterne med 4,0 x 40 mm skruer. Bunden kan placeres afhængigt af, hvor meget jord du vil have i bedet. Vi har valgt plads til 30 cm jord.

3 Søm kantbrædderne (K) på med 2,0 x 40 mm dykkere. Mal kanten en ekstra gang, så sømhovederne er skjult.

Til sidst fyldes jord i højbedet, og du er klar til at plante. Sørg for, at højbedet står lige der, hvor du vil have det, før jorden fyldes i.